

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԵՆ

— Ազգային խաղաղաւոր շրջանակներու մէջ կը շվչի մտածութիւնը՝ Համաժողովը մը կազմելու՝ յեղափոխական շարժութերու արգելք դնելու, գործունէութեան նոր ծրագիր մը շինելու համար։ Հայկական լան լանէ մը, ուրեմն, ուր պիտի խօսուի հայ ժողովրդեան զինաթագման ու խաղաղութեան մասին ՌՎՊ պիտի իրագործէ այդ զաղափարը՝ ծնած Լուսարերէն, արձագանգ զտած Մշակէն։ Պէտք է մարմին մը գոյութիւն ունենայ որ հաւաքումը կարել ընող միջոցներն ընծայէ. պէտք է շարունակէ ապրիլ՝ որոշումները գործադրութեան դնելու համար։ Համաժողովը ծնոնդ պիտի չստանայ՝ առանց զայն պատրաստող միութեան մը, նպատակին պիտի չհասնի՝ առանց մայուն գործունէութեան մը։ — Աւելի՝ յաջողութիւն.. Հայկական լաշէն։

— Ուսւահայոց մեծագոյն զրադումն է ներկայագէս Պետական Դուման։ Հայկական տիրող կուսակցութիւնը բաժնուած երկու հաւասար մասերու՝ որոնցմէ մին օգակար կը համարի ընտրութեանց մասնակցիլն, իսկ միւրէ՝ աննպատակ, հետագայ հնարքը զտած է երկու կարծիքներն հաշտեցնելու. պիտի չմիջամտէ իրեւ կուսակցութիւն, բայց իր ամէն անդամ իրաւունց պիտի ունենայ՝ իրը անհատ՝ մասնակցիլու ընտրութեանց։

— Շտուտգարդի ժողովին առթիւ նա ներկայացուցած է իր 17ամեայ գործունէութեան պատկերը, ծրագրը, ազգեցութեան ծաւալը. ունի իր հովանոյն ներքեւ 23300 կազմակերպուած բանուորներ, 67000 զիղացիական և 10990 արհեստակցական միութեան անդամներ, ընդ ամէնը 165000 կուսակցիներ, բաց ի եղանակու և ելորպա բնակողներէն։

— Ն. Մառ կը շարունակէ Անիի պեղումները։ Յայտնած է միջնարերդին մէջ հայկական արքունիքը, բաղանիք մը, ջրա-

բաշխական խողովակներ, նետուր, յոյն և արարական դրամներ, հեթանոսական զերեզմաններ, Մշակի մէջ (թիւ 106) Պ. Քաւանթար տեղեկատուութիւն մը կը ներկայացնէ այս գիւտերու մասին, որոնց վրայ պիտի գրէ ինքնին Պոռփ. Ն. Մառ։

— Հայ ուսանողներու Միութիւնը Ժայոց պատութիւն մը — Histoire des anciens Arméniens — արտացին պատմիչներու և նորագոյն բնուութիւններու համեմատ. նա կը հասնի մինչեւ Հայոց ըրիստոնէութեան դարձը. հակառակ նիթի և ներկայացման մի քանի կարեւոր թերութեանց — որոնց մասին պիտի խօսինց առանձինն — արձանագրելի դէպք մէջ հայ բանախութեան մէջ։ Զայն շարադրած են երկու թիւրբահայեր Noël Dolens և A. Khakch կեղծանունով։

— Խաչիկ վարդապետ Դադեան՝ ծանօթ հնախոյզը՝ որոն անունը կապուած է Զուարթնոց եկեղեցւոյ անուան հետ՝ զտած է Դաւիթ Դումացւոյ գերեզմանը, իսկ Ն. Մառ անոր վրացերէն վարքը, որ ցոյց կու տայ՝ թէ Հայոց մէջ միայն սուրբ չէր նկատուած ան։

— Մշակ թերթը սկսաւ վերստին լոյս տեսնել։ իր խմբագրութեան անդամներէն Պ. Համբարձում Առաքելեան ընտրուած է Երրորդ Դումայի պատգամաւոր Շոշշի բովանդակ ժողովրդեան կողմանէ։ Ուրիշ նորածին թերթեր. Շատիդ, Արօր, Կովկասի ասացու, Նոր-Դար (Թիֆլիզ), Լապտեր (Լոնտրա)։

Ուսւահայոց հոգեւորականներն ալ մուադիր են ընդհանուր ժողով մը կազմէլ, իրենց գործունէութիւնը ծրագրելու համար նորագոյն պարագաներու համեմատ։

Մուկոււայի մէջ կը գտնուին 600ի չափ հայ ուսանողներ. մուադիր են «Հայ հայրենակցութիւն» անունով մութիւն մը կազմէլ, զիւրացին ճաշարաններ հաստատել, հիմնել ընկերութիւն մը՝ որ օնէ կարոտ ուսանողներուն։ Ցաւալի է որ այդքան սոսուար բազմութեան մէջ նոր կ'արթննայ հայրենակցութեան զաղափարը։